

ת"פ 11137/08/18 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד וילפריד בן חמו-בעצמו

בית משפט השלום באשקלון בשבתו בבאר שבע

ת"פ 11137-08-18 מדינת ישראל נ' בן חמו

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
מדינת ישראל-פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד אורלי פיטוסי

נגד
הנאשם

וילפריד בן חמו-בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד גלעד חיון

נוכחת:

מתורגמנית לשפה הצרפתית, גב' אסתר סיאצ'ר
גזר דין

רקע:

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, בהכרעת דין מיום 11.04.2022, בעבירות **ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, **ושימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 420 לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, אך בסמוך ליום 03.08.2016, החליט הנאשם לקבל במרמה מבנק לאומי הלוואה בסך 90,000 ש"ח. זאת עשה הנאשם בידועו שהוא אינו יכול לעמוד בתנאי הבנק לקבלת ההלוואה, אשר כללו, בין היתר, הוכחת כושר השתכרות ויכולת החזר ההלוואה.

בכדי להניח את דעתו של הבנק בדבר יכולתו לעמוד בתנאים, תכנן הנאשם ליצור בפני הבנק מצג שווא, ולהציג את עצמו ככזב כעובד שכיר בחברה וכבעל כושר השתכרות מתאים.

לצורך כך, במועד שאינו ידוע במדויק, אך לפני 03.08.16, הציג הנאשם בדרך כלשהי שלושה תלושי משכורת, הנחזים להיות תלושי שכר שלו מאותה מחברה, לחודשים מרץ, אפריל ומאי 2016. זאת, אף שהנאשם מעולם לא עבד בחברה.

בתאריך 03.08.2016 הגיע הנאשם לסניף בנק בגן יבנה, פנה לסגנית המנהלת וביקש הלוואה בסך 90,000 ש"ח. במעמד זה הציג הנאשם את תלושי המשכורת המזויפים שנשלחו לבנק באמצעות הפקס, וטען בפני המנהלת כי הוא עובד בחברה זו, בידועו שטענה זו אינה אמת ושמדובר בתלושים מזויפים.

לאחר עיון בתלושים המזויפים התעורר חשדה של המנהלת והיא פנתה למשטרה ודיווחה על כך. המשטרה הגיעה למקום ועיכבה את הנאשם.

טענות הצדדים לעונש:

2. **המאשימה** הגישה טיעוניה בכתב (מסומן **במ/1**) וכן השלימה טיעונה בעל פה במעמד הדיון. המאשימה טענה, על יסוד הממצאים שבהכרעת הדין, כי הנאשם תכנן בתכנון מוקדם וקפדני את מעשיו. נטען, כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה מלא ועיקרי.

נטען, כי כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה פגיעה אנושה ביכולת אמון הבנק בציבור מבקשי ההלוואות, המובילה להקשחת התנאים והפרוצדורות הכרוכים במתן הלוואות על-ידי הבנקים. בנוסף, העמיד הנאשם את הבנק בפני נזק כספי פוטנציאלי כספי.

נטען, כי הנאשם ביצע את העבירה משיקולים כלכליים גרידא.

המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשים אלה ובהן תקינות יחסי המסחר ואמון הציבור בהם, זכות הקניין וכן פגיעה בסדרי שלטון ומשפט.

נטען כי העונש הראוי בעבירות מסוג זה, צריך לבטא את חומרת המעשים, היקפם, סכום המרמה, הנזק, והצורך בהתרעה.

המאשימה הפנתה לאסמכתאות המשקפות לדעתה את מדיניות הענישה הנוהגת:

א. ע"פ 54964-12-20 **מדינת ישראל נ' מהדב סקל** - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בניסיון לקבלת דבר במרמה, זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר ושימוש במסמך מזויף, בכך שזייף תעודות והגישן לממונה בעירייה בכדי ליצור מצג שווא שסילק את חובותיו.

נקבע מתחם הנע בין 5 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירת ועד ל-15 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, בעל עבר פלילי לא מכביד, הוטלו תשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

ב. ת"פ 51440-11-17 **מדינת ישראל נ' סיף בדוי** - הנאשם הורשע בשימוש במסמך מזויף ובניסיון לקבלת דבר במרמה בכך שמסר לבנק תלושי שכר ודפי חשבון מזויפים, לצורך פתיחת חשבון וקבלת הלוואה. הנאשם התעניין בפרטי נטילת הלוואה כללית.

נקבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, ללא הרשעות קודמות, הוטלו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים.

ג. ת"פ 8087-11-17 **מדינת ישראל נ' מונסה** - הנאשם הורשע על פי הודאתו בשימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר, בכך שהחזיק מסמכים בנקאיים מזויפים וביקש באמצעותם

הלוואה בסכום 60,000 ש"ח שאושרה לו.

נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, צעיר שעמד בהסכם החזרת חובותיו, נעדר עבר פלילי, נדון לתשעה חודשי עבודות שירות לצד ענישה נלווית.

ד. ת"פ 52646-12-16 **מדינת ישראל נ' יפמוב** - הנאשם הורשע על פי הודאתו בשימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בכך שקיבל הלוואה מבנק בסך 70,000 ש"ח, על סמך הצגת מסמכים מזויפים. במקרה נוסף, ביקש לקבל הלוואה, אך הניסיון סוכל על-ידי הפקידה.

נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-18 חודשי מאסר. הנאשם, נעדר עבר פלילי והשתלב בהליך שיקומי, נדון לעונש של 4 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

המאשימה הפנתה, בדומה, גם לפסקי דין נוספים ובהם עפ"ג 49541-03-13 **מקושוני נ' מדינת ישראל**; רע"פ 5330/13 **יעקב אבירם נ' מדינת ישראל**; ע"פ 34313-04-16 **בדארנה נ' מדינת ישראל**; עפ"ג 46730-07-18 **חזות נ' מדינת ישראל**.

נוכח כל האמור, המאשימה עתרה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, הכוללים רכיב כספי שיהלום את המניע הכלכלי שבבסיס ביצוע העבירות.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המאשימה הפנתה לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, הכולל הרשעות בעבירות רכוש חמורות בגין ריצה בעברו עונשי מאסר.

המאשימה הפנתה לכך, שהנאשם לא חדל מהתנהלותו גם לאחר ביצוע העבירות בתיק זה, וביצע עבירת מרמה נוספת בגינה הורשע בבית משפט השלום בתל אביב ביום 13.02.2022 במסגרת ת"פ 43266-11-20 בניסיון לקבלת דבר במרמה, התחזות כאדם אחר ושימוש במסמך מזויף בכך שהתחזה לבעלים של חברה וניסה למכור אותה באמצעות מסמכים מזויפים. מדובר בעבירות משנת 2018.

נטען, כי חלוף הזמן במקרה זה הוא בעוכרי הנאשם, אשר לא התייצב למספר רב של דיונים והוצאו צווי הבאה בעניינו.

נטען, כי הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו.

נטען, כי אין שיקולי שיקום היכולים להצדיק הקלה בעונש. הנאשם לא הופנה לקבלת תסקיר ולא התגייס להליך טיפולי.

לאור האמור, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש בחלקו האמצעי של מתחם הענישה ולגזור עליו שנת

מאסר ועונשים נלווים.

3. **ההגנה** עתרה שלא לזקוף לחובת הנאשם את ניהול ההליך, שכן הנאשם מאמין בחפותו המלאה.

נטען בהקשר זה, כי תלושי השכר המזויפים נשלחו לבנק בפקס על ידי צד ג' ומעולם לא עברו בידיו של הנאשם והוא לא עיין בהם. כן נטען, שבפועל לא הוגשה בקשה ממשית לקבלת הלוואה, אלא מדובר בבקשה לפתיחת חשבון בנק ובירור תנאי אשראי.

ההגנה הפנתה כתמיכה לטענותיה לת"פ 56460-01-15 **מדינת ישראל נ' טפטה** שם הורשע הנאשם על-פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בשימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה, ובניסיון לקבל דבר במרמה בכך שנהג לפתוח יחד עם נאשמים אחרים חשבונות בנק באמצעות הצגת מסמכים מזויפים. הנאשם הורשע בשישה מקרים ונדון למאסר מותנה. נטען, כי מדובר במקרה חמור בהרבה מעניינו.

יצוין כבר כעת, כי עיון בפסק דין זה מלמד, כי מדובר היה שם בנאשם ללא הרשעות קודמות, אשר נטל אחריות מלאה על מעשיו, התגייס להליך טיפולי, התמיד בו ושירות המבחן אף המליץ על ביטול הרשעתו משיקולי שיקום. הנאשם נדון לענישה שיקומית תוך סטייה ממתחם העונש ההולם. לא ניתן להקיש כלל מהענישה במקרה זה לעניינו.

נטען, כי הנאשם עבר חבלי קליטה קשים בישראל, כי מהלך חייו מורכב, אשתו נכה והנאשם הוא שמטפל בילדיהם הקטינים. על כן עתרה ההגנה שלא להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

ההגנה ביקשה לאבחן את פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה. נטען, כי המאשימה הפנתה לפסקי דין בהם סכומי המרמה היו גבוהים הרבה יותר, או שמדובר היה במספר אירועים, או שמדובר במקרים אשר הסתיימו בקבלת כסף. לדעת ההגנה, עניין **חזות** אליו הפנתה המאשימה דומה לעניינו.

עיינתי בפסק הדין בעפ"ג 46730-07-18 **חזות נ' מדינת ישראל**. במקרה זה הורשע הנאשם על פי הודאתו בניסיון לקבלת דבר במרמה ובשימוש במסמך מזויף במטרה לקבל דבר. הנאשם פנה לסניף בנק וביקש לקבל הלוואה בסך 60,000 ₪ תוך שהציג מסמכים מזויפים הכוללים דפי תנועות בנק מזויפים ותלושי שכר מזויפים. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים הגבילה עצמה המאשימה לטעון למאסר של שלושה חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים, שהוא הרף התחתון של מתחם הענישה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ל-18 חודשי מאסר. בעניינו של הנאשם, בעל עבר פלילי משמעותי, הוגשו מספר תסקירי שירות המבחן אשר עקבו אחר התגייסותו להליך טיפולי ושיקומו. שירות המבחן המליץ לאור שיקומו להסתפק בצו מבחן ובצו של"צ. כמו כן הציג הנאשם אסמכתאות לנסיבות רפואיות חריגות של מי מבני משפחתו. לאחר שקילת מכלול השיקולים לרבות שיקולי השיקום והנתונים האישיים הנאשם נדון לשני חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית, בצד צו מבחן. הערעור נדחה.

ההגנה הפנתה עוד לכך, שמצבו הכלכלי של הנאשם קשה וכי היה נתון לסחיטה ולתקיפה מצד גורמים עבריינים בגין ערבות אישית שנתן לבן משפחה.

הנאשם עצמו בדבריו לביהמ"ש מסר שהוא הגיע לבנק רק בכדי לקבל מידע ולא עשה שום דבר רע.

קביעת מתחם העונש ההולם:

4. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הצדדים אינם חולקים למעשה על הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מנסיבות מרמה כלפי בנקים לצורך פתיחת חשבונות בנק וקבלת הלוואות. אין ספק, כי הדבר פוגע בתקינות המסחר וכי מידת החשדנות שנוצרת אצל הבנקים כתוצאה מנסיבות המרמה, ואמצעי ההגנה בהם הבנקים נוקטים, "מגולגלים" על הציבור התמים והנורמטיבי. הציבור הוא אשר נפגע כתוצאה מכך שהוא נאלץ להפנים את עלויות המרמה וההתגוננות מפניה וכן נפגעת הנגישות של כלל הציבור אל השירותים הבנקאיים בשל הסירבול ואמצעי הבדיקה הננקטים עקב כך.

בבחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה, אכן, כטענת ההגנה, ניסיון הנאשם נקטע עוד בטרם הגיש בקשה ממשית לפתיחת חשבון הבנק או לקבלת הלוואה. זאת, בזכות תושייתה ועירנותה של נציגת הבנק אשר עצרה את המהלך ודיווחה למשטרה. בסופו של יום, הנאשם לא קיבל לידיו טובת הנאה - לא חשבון בנק ולא כסף. בשונה מטיעון ההגנה, אשר נסמך במידה רבה על העובדה כי הנאשם עודנו מרחיק את עצמו מביצוע העבירות ולא נוטל אחריות על מעשיו, אשמתו של הנאשם במקרה זה מלאה ומעשיו בוצעו ביועין, לאחר תכנון מוקדם ותוך שקיים קשר עם אחר אשר סיפק את המסמכים הנדרשים לסניף הבנק אליו פנה הנאשם.

5. האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה משקפות את רמת הענישה הנוהגת וניתן לראות, כי מנעד הענישה במקרים מעין אלה מצומצם יחסית ועומד על טווח של מספר חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר, בצד עונשים נלווים ובהם ענישה כספית המבטאת את מידת הנזק שנגרם, את פוטנציאל הנזק ואת המניע הכלכלי. במקרים חמורים יותר בהם בוצעו מספר עבירות או שהניסיון צלח נקבעה תחתית מתחם גבוהה יותר. במקרים חמורים פחות בהם מידת התחכום וההכנה בסיסיים או שהיקף המרמה המתוכנן קטן, מצאו לעיתים בתי המשפט לנכון לקבוע את תחתית המתחם בשל"צ.

להלן דוגמאות ממחישות נוספות:

א. ת"פ (ראשל"צ) 31006-01-18 **מדינת ישראל נ' בלעיש** - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בניסיון קבלת דבר במרמה ובהתחזות כאדם אחר בכך שהציג לבנק תעודת זהות מזויפת, על-מנת למשוך 5,000 ש"ח מחשבנו של אחר. הניסיון סוכל בזכות עירנותה של הפקידה.

נקבע מתחם ענישה הנע בין עונש של"צ ובין שנת מאסר בפועל. הנאשם, שלחובתו שלוש הרשעות קודמות, נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה.

ב. ת"פ 60304-11-17 **מדינת ישראל נ' עזרייב** - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בשידול לזיוף, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה, בכך שהציג מסמכים מזויפים לבנק בכדי לקבל הלוואה בסך 30,000 ₪. במקרה אחר, פעל בדרך דומה וביקש הלוואה בסך 50,000 ₪. בשני המקרים מתן ההלוואות סוכל על-ידי הבנק.

נקבע מתחם הנע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר. הנאשם, צעיר, בעל הרשעה בודדת בעבירת סם, נדון ל-3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

ג. ת"פ 34783-07-17 **מדינת ישראל נ' סופר** - הנאשם הורשע בזיוף מסמכים, שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבלת דבר במרמה בכך שהציג לבנק תלושי שכר ודפי חשבון מזויפים וניסה לקבל הלוואה בסך 50,000 ₪ באמצעותם. ערנותה של פקידת הבנק סיכלה את מזימתו. מעניין לציין, כי תלושי השכר אותם הציג הנאשם בפרשה זו הם על שם אותה חברה בה השתמש הנאשם בפרשה שבפנינו.

הנאשם, בעל עבר פלילי שאינו מכביד, נידון למאסר מותנה וקנס, בשל נסיבותיו האישיות והרפואיות החריגות וההמלצה השיקומית של שירות המבחן, נוכח הישגי הנאשם בטיפול אליו הופנה.

ת שירות המבחן.

נוכח כל האמור לעיל יש לקבוע, כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין מספר חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

6. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

בעת ביצוע העבירה עמדו לחובת הנאשם ארבע הרשעות קודמות בעבירות רכוש, שוד, מסירת ידיעה כוזבת, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בין היתר, הנאשם ריצה מאסר בעבודות שירות בעברו וכן ריצה בעברו שתי שנות מאסר. הרשעות אלה של הנאשם התיישנו בשנת 2020.

כמו כן, הנאשם הורשע בפברואר 2022, על פי הודאתו, בעבירות מרמה אשר פורטו לעיל, ואשר בוצעו ביוני 2018 (חודשיים לפני הגשת כתב האישום בעניינו, בגין עבירות אשר בוצעו בשנת 2016).

הנאשם העלה במסגרת פרשת העונש טענות שונות לגבי מצבו הכלכלי שברקע וכן מצבה הרפואי של אשתו. בית המשפט מניח לזכות הנאשם טענות אלה אשר הועלו בעל פה, אף שלא נתמכו במסמכים מלאים.

הנאשם אינו לוקח אחריות על מעשיו ואינו מפגין תובנה בעניין הפסול שבמעשיו. גם בדבריו האחרונים לעונש הנאשם הביע עמדתו כי לא עשה כל רע. הנאשם לא ביקש להשתלב בהליך טיפולי כלשהו ואין בפני בית המשפט שיקולים העשויים ללמד על שיקומו או סיכויי שיקומו. לכן אין במקרה זה שיקולים שמצדיקים להטיל עליו עונש תוך סטייה ממתחם הענישה.

עובדה זו, בצירוף מצבו המשפטי של הנאשם כפי שהוצג לעיל מלמדים, כי קיים במקרה זה אינטרס ציבורי ממשי בהרתעת היחיד ובהעברת מסר מציב גבולות וברור לנאשם.

במקרה זה חלף זמן לא מבוטל מאז ביצוע העבירות והתיק התנהל לאורך זמן רב מדי בבית המשפט, בנסיבות אותן ניתן ללמוד מהתיק עצמו ואשר במידה רבה יש לזקוף לחובת הנאשם והתנהלותו הדינית. יצוין, עם זאת, כי חלף זמן לא מבוטל מעת ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום, שאותו לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם.

המרכיב של חלוף הזמן במצב דברים רגיל, שבו לא ניתן לזקפו לחובת הנאשם, עשוי ללמד על מצבו של הנאשם מקום בו הנאשם שיקם את חייו, הפגין מאמצים לחזרה למוטב ונמנע מביצוע עבירות נוספות. כפי שהוצג לעיל במקרה שבפניי בזמן שחלף מעת ביצוע העבירות בתיק שבפניי ועד להגשת כתב האישום בעניינו, הנאשם ביצע עבירת מרמה נוספת בגינה הורשע.

בנסיבות אלה, יש להטיל על הנאשם עונש בחלקו האמצעי של מתחם הענישה. בשל נתוני המשפחתיים האישיים של הנאשם, אותם כאמור לוקח בית המשפט בחשבון אף שלא נתמכו באסמכתאות מספקות, מצאתי כי יש לאפשר לנאשם לרצות את עונשו בעבודות שירות, ולא במאסר ממש.

סוף דבר:

7. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

בהתאם למפורט בחוות דעת הממונה, הנאשם יתייצב לריצוי המאסר ביום 23.1.23.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של שלוש שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירת מרמה לרבות ניסיון.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 25 ימי מאסר תמורתו.

את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

תיק מוצגים מוחזר למשמורת המאשימה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ' כסלו תשפ"ג, 14 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.